

Best Practice Kopgroep BoekStart in de kinderopvang: woordenschat en digitale prentenboeken

Naam gemeente: Leiden

Locatie kinderopvang: Grote Beer

Naam en gegevens contactpersoon vanuit de bibliotheek: Saskia ten Houten, s.tenhouten@bplusc.nl

Ons doel was:

- Alle pm'ers die met peuters werken, gaan met digitale boeken werken, ten minste een paar keer per week.

Om dit doel te bereiken hebben we het volgende gedaan:

1. Masterclass Digitale prentenboeken – Kees Broekhof (Sardes) vertelde alle ins en outs over de digitale prentenboeken en koppelde daaraan de harde feiten over wat het doet met de taalontwikkeling van jonge kinderen.
2. Gezamenlijk doel vaststellen – Tijdens een overleg (weekstart) hebben we met elkaar besproken en vastgesteld dat het voor ons kdv een mooi doel is om *ten minste een paar keer per week* te werken met digitale prentenboeken. Omdat we hier gezamenlijk over hebben ingestemd waren de Pm'ers enthousiast, maar hoe gaat dit in de praktijk echt gebeuren:
 - a. Rachella (tutor en vve Coach) heeft eerst zelf aan kleine groepjes kinderen de digitale prentenboek aangeboden. Zij heeft gezien dat de kinderen een hoge betrokkenheid hadden, mee gingen bewegen en zelfs ook mee gingen praten.
 - b. In overleg met Marie (BoekstartCoach Bibliotheek) zijn we tot de ontdekking gekomen dat het goed zou zijn om de observatie gegevens digitaal op te slaan. Zo kan je terug zien wat een kind bijv. zegt en wat voor taal je dan de volgende keer kan aanbieden. Dit is opgepakt door Rachella. Naast de observaties van de digitale prentenboeken, zijn alle tutoractiviteiten digitaal gemaakt. En daar is een eigen registratiemodel uit voort gekomen, zie bijlage.
 - c. Opnemen in wekschema – Annemieke (locatiemanager) kwam met het idee om digitale prentenboeken/voorlezen in het wekschema op te nemen. Dit overzicht geeft houvast en nu doen de pm'ers het ook echt, bv in de kleine kring.
 - d. Aansluiten op thema's – Marie heeft een overzicht gemaakt van Bereslimboeken bij de thema's van Piramide. Dat het aansluiten bij het thema is erg belangrijk, dat stimuleert de pm'ers ook extra de digitale prentenboeken te gebruiken.
 - e. Herhaling – Herhaling is voor de kinderen heel prettig, doordat het boek 's morgens op de groep was behandeld en 's middags bij Rachella in tutor/vve groep werd herhaald, kon zowel het digitale als het papieren boek zijn, ging het verhaal echt leven onder de kinderen en werd de nieuwe woorden actief gebruikt door kinderen.

Dit is wat we hebben bereikt:

- Het voorlezen heeft een impuls gekregen en wordt nu dagelijks met plezier aangeboden, zowel digitale als papieren boek
- Pm'ers enthousiast aan de slag met digitale prentenboeken
- Er wordt voorgelezen uit (digitale)Prentenboeken die aansluiten bij Piramide thema
- (digitaal) Logboekschema voor de tutor om de gegevens te registreren, waarin wordt bijgehouden welke woorden kinderen benoemen.
- Kinderen zijn enthousiast om samen een digitale prentenboek te lezen en de woordenschat is vergroot

Dit waren onze uitdagingen onderweg:

Internetverbinding - De wifi was lastig in het begin, want die viel steeds uit. Digitale prentenboeken stonden dan ineens stil. Annemieke (locatiemanager) heeft het uitgezocht, het lag niet aan Bereslim, nu gaat het goed. Locatiemanager is dus belangrijk voor dit soort dingen. Annemieke is betrokken bij de pilot, je hebt de locatiemanagers echt nodig.

Aansluiting programma Piramide – Er is in de Berenslim collectie niet altijd een bijbehorende titel te vinden. Na overleg met Marie heeft zij een overzicht gemaakt welke boeken bij welk thema horen. Soms was de aansluiting inhoudelijk niet perfect, maar dan passen b.v. de nieuwe woorden erbij.

Weerstand – Er is soms weerstand geweest bij pm'ers. Hierbij was ook de bijval en uitleg van de locatiemanager waarom we dit doen aan de pm'ers erg belangrijk. Het allerbelangrijkste was dat als het even tegen zat, je dit samen bespreekbaar kan maken met de locatiemanager en zelf eerst enthousiast moet worden wil je pm'ers motiveren.

Wat is ervoor nodig om dit te doen bij een andere bibliotheek of kinderopvanginstelling?

- Masterclass digitale prentenboeken voor alle pm'ers die met peuters werken
- Tablet met Bereslim abonnement
- Ondersteunende materialen vanuit de bibliotheek
- Voorlezen met digitale prentenboeken opnemen in (voor)leesplan

BELANGRIJK: Het digitale prentenboek moet niet een opzichzelfstaand ding worden, dan voelen pm'ers het als een extra taak. Het moet geïntegreerd worden in het leesplan en de weektaken op de betreffende locatie, zodat het in de dagelijkse routine opgenomen wordt. Helemaal effectief wordt het als ook andere middelen erbij komen (bv. boekjes en attributen).

Wat waren de kosten en tijdsinvestering?

Zie bijlage